

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของนายวันเพ็ญ กรเกษม จำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๔๕๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลย ในความผิดฐาน มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอหมายเรียกพยานเอกสาร ได้แก่ คำให้การทั้งหมดของนายวันเพ็ญ กรเกษม และเอกสารประกอบคำให้การ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและต่อสู้คดีของจำเลย ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวในวันเดียวกัน ปรากฏว่าโจทก์ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียก จำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสาร ตามบัญชีระบุพยานของจำเลย ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อจำเลยจะได้นำมาประกอบการต่อสู้คดี และศาลก็ได้มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงโจทก์ ให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวยังศาลเพื่อประกอบการพิจารณา

ในวันออกนั่งพิจารณาคดีของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ โจทก์ แถลงว่า ตามที่จำเลยขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี เพื่อซักถามพยานโจทก์โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจ หรือคัดสำเนาทำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตนเมื่อพนักงานอัยการ ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้ ต่อมา ในวันออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลรื้อการพิจารณา พิพากษาคดีไว้ชั่วคราว เนื่องจากเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของ จำเลยจากโจทก์ เป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตาม โดยอ้างว่า มีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จำเลยจึงโต้แย้งว่า ประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา จึงส่งคำร้องของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ประเด็นตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับ คำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรื้อการพิจารณา พิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า จำเลยในฐานะผู้ร้องได้โต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เป็นการโต้แย้งบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ถึงแม้ว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จะมีใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีโดยตรงตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง แต่ศาล จังหวัดฉะเชิงเทราจำเป็นต้องใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ในการสั่งเกี่ยวกับ เรื่องพยานหลักฐานก่อนที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาคดี บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๗๕ จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ประกอบกับยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไป คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติเกี่ยวกับพยานหลักฐานในการดำเนินคดีแต่มิได้มีความเกี่ยวข้องกันโดยตรง เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของผู้เสียหายหรือจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว บทบัญญัติทั้งสองนี้จึงไม่อาจขัดหรือแย้งกันได้

ศาลรัฐธรรมนูญโดยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๒ คน คือ นายปรีชา เถลิมาณิชย์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระภู่น นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโซ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์ นายอมร รักษาสัตย์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง วินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม

ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอีก ๒ คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ และนายจิระ บุญพจนสุนทร วินิจฉัยว่า กรณีตามคำร้องไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่ ให้ยกคำร้อง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม

นายกระมล ทองธรรมชาติ	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายจิระ บุญพจนสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายปรีชา เฉลิมวณิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายผัน จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมานิต วิทยาเต็ม	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุธี สุทธิสมบุรณ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ชีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอมร รักษาสัตย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ซึ่งมีข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ ดังนี้

พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลยฐานความผิด มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควร และไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

ต่อมาทนายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอหมายเรียกพยานเอกสาร คือ คำให้การทั้งหมดของนายวันเพ็ญ กรเกษม และเอกสารประกอบ คำให้การซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและต่อผู้คดีของจำเลย ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวในวันเดียวกัน ปรากฏว่าโจทก์ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียก ทนายจำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสาร ตามบัญญัติระบุพยานของจำเลย ซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก เพื่อจำเลยจะได้นำมาประกอบการต่อสู้คดี และศาลก็ได้มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงโจทก์ ให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวยังศาลเพื่อประกอบการพิจารณา

ในวันออกนั่งพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ โจทก์แถลงว่า ตามที่ทนายจำเลย ขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี เพื่อซักถาม พยานโจทก์โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนา

คำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้

ต่อมาในวันออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาไว้ชั่วคราว เนื่องจากจำเลยเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์ เป็นสิทธิของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตาม โดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จำเลยจึงโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้อง เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ และในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖ มีมติโดยเสียงข้างมากให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งผู้ทำคำวินิจฉัยนี้เป็นเสียงข้างน้อยที่วินิจฉัยว่า ไม่ควรรับคำร้องไว้พิจารณา

พิจารณาแล้ว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่ ซึ่งประเด็นที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยนี้ ผู้ร้องได้โต้แย้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดี ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ผู้ร้องโต้แย้ง คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น มีปัญหาว่าเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามคำฟ้อง หรือไม่

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งบัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางราชการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” ซึ่งคำว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีใด” หมายถึง ข้อความซึ่งบัญญัติในกฎหมายที่ศาลจะนำมาใช้บังคับแก่คดีที่กำลังพิจารณา ซึ่งจะมีผลของการวินิจฉัยออกมาเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่ง และผูกพันคู่ความในคดีต่อไป สำหรับบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ เมื่อพิจารณาจากคำฟ้องของโจทก์แล้ว ได้แก่ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔ มาตรา ๗

มาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ และมาตรา ๑๐๒ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๔ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๕๐ มาตรา ๗ มาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๒ ทวิ คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ ข้อ ๓ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๗๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๑ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔ และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๔ หาใช่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่

นอกจากนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งผู้ร้องอ้างว่า ขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ก็ฟังไม่ขึ้น เพราะมาตรา ๑๗๕ เป็นกฎหมายว่าด้วยการใช้ดุลพินิจของศาลในการที่จะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้ เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม เป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญา ตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว จึงเป็นคนละเรื่องกัน

เมื่อบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งผู้ร้องโต้แย้งว่า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ด้วย จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายจิระ บุญพอนสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของ นายวันเพ็ญ กรเกษม จำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

กรณีสืบเนื่องจาก พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลยฐานความผิด มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะ โดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มียาเสพติดตัว จำเลยให้การปฏิเสธ และทนายจำเลย ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอให้เรียกพยานเอกสาร คือ คำให้การทั้งหมดของนายวันเพ็ญ กรเกษม จำเลย และเอกสารประกอบคำให้การ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาคดี ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวในวันเดียวกัน ปรากฏว่า โจทก์ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียก โดยโจทก์แถลงต่อศาลว่า โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี เพื่อซักถามพยานโจทก์ โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจ หรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้

ต่อมาในวันออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว เนื่องจากจำเลยเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์ เป็นสิทธิของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตาม โดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จำเลยจึงโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

มีปัญหาต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า กรณีที่มาสู่ศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น เป็นกรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ จะพึงพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

พิเคราะห์แล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณา พิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” คำว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี” หมายถึง ข้อความในกฎหมายที่ศาลจะนำมา ใช้บังคับแก่คดี ไม่ว่าจะโดยรูปคำพิพากษาหรือคำสั่งซึ่งมีผลผูกพันคู่ความในคดี สำหรับบทบัญญัติ แห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีในกรณีนี้ได้แก่พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน คำสั่งของคณะกรรมการ ปกครองแผ่นดิน และประมวลกฎหมายอาญา ตามบทมาตราที่โจทก์กล่าวอ้างมาท้ายฟ้อง ส่วนประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการ มาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” เป็นเพียงกระบวนการพิจารณาขั้นตอนหนึ่งของศาลยุติธรรม ดังที่ประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ภายใต้ภาค ๓ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ลักษณะ ๒ ว่าด้วย “การพิจารณา” ซึ่งเป็นเรื่องระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในคดี มาตรา ๑๗๕ ดังกล่าว ไม่เกี่ยวกับ บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามนัยแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ จะพึงรับพิจารณาวินิจฉัยให้ตามช่องทางที่ศาลยุติธรรมส่งมาได้

เมื่อได้พิจารณาวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว ปัญหาอื่นนอกจากนี้ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย

มีคำสั่งยกคำร้อง

นายจรัส บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงมณีชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของนายวันเพ็ญ กรเกษม จำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๔๕๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลย ในความผิดต่อพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฯลฯ และพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯลฯ ต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา

จำเลยให้การปฏิเสธ

ในชั้นพิจารณาจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอหมายเรียกพยานเอกสาร ได้แก่ คำให้การทั้งหมดของนายวันเพ็ญ กรเกษม และเอกสารประกอบ คำให้การ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและต่อสู้อคดีของจำเลย ศาลหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวในวันเดียวกัน ปรากฏว่าโจทก์ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียก

จำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสาร ตามบัญชีระบุพยานของจำเลย ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อจำเลยจะได้นำมาประกอบการต่อสู้อคดี และศาลก็ได้มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงโจทก์ ให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวยังศาลเพื่อประกอบการพิจารณา

ในวันออกนั่งพิจารณาคดีของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ โจทก์ แถลงว่า ตามที่จำเลยขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสาร ในสำนวนคดี เพื่อซักถามพยานโจทก์โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตนเมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้ ต่อมาในวันออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ จำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว เนื่องจากเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์ เป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตามโดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จำเลยจึงโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา จึงส่งคำร้องของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔

ปัญหาตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า จำเลยในฐานะผู้ร้องได้โต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เป็นการโต้แย้งบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ถึงแม้ว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จะมีใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีโดยตรงตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง แต่ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราจำเป็นต้องใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ในการสั่งเกี่ยวกับเรื่องพยานหลักฐานก่อนที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาคดี บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีประกอบกับยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

ปัญหาที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไป คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติเกี่ยวกับพยานหลักฐานในการดำเนินคดี แต่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกันโดยตรง เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี โดยเป็นบทบัญญัติว่า การที่ศาลจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการวินิจฉัยหรือไม่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของศาล แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร ในบางกรณีจำเลยอาจร้องขอให้ศาลเรียกสำนวนการสอบสวนมาก็ได้ โดยมากมักเกิดจากข้อสงสัยที่พยานโจทก์ให้การในชั้นศาลซึ่งน่าจะไม่ตรงกับคำให้การชั้นสอบสวน แต่บางกรณีก็เกิดจากพยานฝ่ายจำเลยที่อ้างว่าในชั้นสอบสวนให้การไว้แล้ว แต่โจทก์ไม่นำเข้าสืบเพราะเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายจำเลย และมีเหตุผลที่ชวนให้เชื่อว่าจะเป็นความจริงเช่นนั้น ส่วนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของผู้เสียหายหรือจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตนเมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ บทบัญญัติทั้งสองนี้จึงไม่อาจขัดหรือแย้งกันได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม

นายปรีชา เถลิมาวิชัย

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๒๔๕๓/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริง

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๔๕๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ ดังนี้

พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลยฐานความผิด มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

ต่อมาทนายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอให้หมายเรียกพยานเอกสาร (คำให้การทั้งหมดของนายวันเพ็ญ กรเกษม และเอกสารประกอบคำให้การ) ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและต่อสู้คดีของจำเลย ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวในวันเดียวกัน ปรากฏว่าโจทก์ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียกทนายจำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสาร ตามบัญญัติระบุพยานของจำเลย ซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอกเพื่อจำเลยจะได้นำมาประกอบการต่อสู้คดี และศาลก็ได้มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงโจทก์ ให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวยังศาลเพื่อประกอบการพิจารณา

ในวันออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๓ โจทก์แถลงว่า ตามที่ทนายจำเลยขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี เพื่อซักถามพยานโจทก์ โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนา คำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้

ต่อมาในวันออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๔ ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว เนื่องจากเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์ เป็นสิทธิของจำเลย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตาม โดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จำเลยจึงโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ และในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๐

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญ มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๓ เรื่องศาลอาญากรุงเทพใต้ส่งคำร้องของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๕๕๐/๒๕๓๖ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ เป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๗๐ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๓ หรือไม่ โดยได้พิจารณาว่า กรณีตามคำร้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย และวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๗๐ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๓

นอกจากนั้นได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๔ - ๕๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ โดยได้พิจารณาว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) เป็นบทบัญญัติในชั้นบังคับคดีตามคำพิพากษา จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ คำร้องดังกล่าวเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ และวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

จากคำวินิจฉัยดังกล่าว เห็นได้ว่า แม้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จะมีใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีโดยตรงตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง แต่หากศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความที่ได้แย้งมายังศาลรัฐธรรมนูญนั้น เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลซึ่งพิจารณาคดีนั้นจะต้องใช้ในกระบวนการพิจารณาเพื่อนำไปสู่การพิจารณาพิพากษาตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง ดังปรากฏตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๕๓ และที่ ๓๔ - ๕๓/๒๕๕๓ ที่อ้างข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญก็มีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ดังนั้นประเด็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จำเลยโต้แย้งมายังศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราจำเป็นต้องใช้บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ในการสั่งเกี่ยวกับเรื่องพยานหลักฐานก่อนที่ศาลจะพิจารณาคดีคดี บทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

ประเด็นการวินิจฉัย

ประเด็นต่อมา คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

ตามคำร้องของจำเลย อ้างว่า โจทก์ (ซึ่งเป็นพนักงานอัยการ) อ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ที่บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจ

เรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนา คำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้อง คดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” แต่ยังไม่มีความหมายใดบัญญัติ โจทก์จึงไม่ปฏิบัติตาม คำร้องขอของจำเลยที่ร้องขอต่อศาล อันเป็นเหตุให้จำเลยเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม นั้น

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับพนักงาน อัยการกับศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ซึ่งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ได้คำนึงถึง การคุ้มครองการดำเนินคดีของพนักงานอัยการมิให้เสียหาย ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือ เอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว โดยให้เป็นไปตามที่ กฎหมายบัญญัติ ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีการบัญญัติกฎหมายดังกล่าวไว้

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติ ที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติ รับรองสิทธิของจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การ หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน ซึ่งเป็น คนละส่วนกัน

จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระฐาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของนายวันเพ็ญ กรเกษม จำเลย ให้ศาลรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของนายวันเพ็ญ กรเกษม จำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๔๕๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ ดังนี้

๑. พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลยฐานความผิด มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน กระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะ โดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

๒. ต่อมาทนายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอหมายเรียกพยานเอกสารคือ คำให้การชั้นสอบสวนของจำเลย และเอกสารประกอบคำให้การ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและต่อสู้คดีของจำเลย ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวในวันเดียวกัน ปรากฏว่าโจทก์ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียก ทนายจำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสาร ตามบัญญัติระบุพยานของจำเลย ซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก เพื่อจำเลยจะได้นำมาประกอบการต่อสู้คดี และศาลได้มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงโจทก์ ให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวยังศาลเพื่อประกอบการพิจารณา

ในวันพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ โจทก์แถลงว่า ตามที่ทนายจำเลยขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี เพื่อซักถามพยานโจทก์โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้

๓. ต่อมาวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ นายจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว เนื่องจากจำเลยเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์ เป็นสิทธิของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตามโดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จำเลยจึงโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

๔. ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและสั่งคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

มาตรา ๒๕๑ ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยย่อมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม

ในชั้นสอบสวน ผู้ต้องหาหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้มีส่วนได้เสีย ย่อมมีสิทธิขอทราบสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งคดี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๗๕ เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้

ได้พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ผู้ร้องมีสิทธิให้ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษา คดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

เห็นว่า กรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่ศาลจังหวัดยะเชิงเทราส่งความเห็นของคู่ความ ซึ่งโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย และศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๓ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ เป็นกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี และไม่ขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ กรณีของผู้ร้องจึงเข้าบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญ จึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้ได้

ประเด็นต่อไปว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๕ ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๕ ที่บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวน การสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การตน ในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” จึงเห็นได้ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๕ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับพนักงานอัยการกับศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ซึ่งตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายดังกล่าว ได้คำนึงถึงการคุ้มครองการดำเนินคดีของพนักงานอัยการมิให้เสียหาย ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตน ในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว โดยให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งขณะนี้ก็ยังไม่มีการบัญญัติกฎหมายดังกล่าวไว้ ดังนั้น ประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๕ เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการ และเป็นดุลพินิจของศาลเท่านั้น ไม่ใช่เรื่องของจำเลยในคดี ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติรับรองสิทธิของจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การหรือเอกสารประกอบคำให้การ

ของตน ซึ่งเป็นคนละส่วนกัน ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม

จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม

นายมงคล สระแก้ว
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายมานิต วิทยาเต็ม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำร้องของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่)

ข้อเท็จจริง

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ ดังนี้

พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นโจทก์ฟ้อง นายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลยฐานความผิดมียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

ต่อมาทนายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอหมายเรียกพยานเอกสาร (คำให้การทั้งหมดของนายวันเพ็ญ กรเกษม และเอกสารประกอบคำให้การ) ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและต่อสู้อัยการของจำเลย ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวในวันเดียวกัน ปรากฏว่าโจทก์ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียก ทนายจำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีระบุพยานของจำเลยซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอกเพื่อจำเลยจะได้นำมาประกอบการต่อสู้อัยการ และศาลก็ได้มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงโจทก์ให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวยังศาลเพื่อประกอบการพิจารณา

ในวันออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ โจทก์แถลงว่า ตามที่ทนายจำเลยขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี เพื่อซักถามพยานโจทก์โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติให้ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญามีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตนเมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้

ต่อมาในวันออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว เนื่องจากจำเลยเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์ เป็นสิทธิของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตาม โดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จำเลยจึงโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

กฎหมายที่อ้างและต้องพิจารณา คือ

๑. กรณีต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญจะพึงรับไว้พิจารณาและวินิจฉัยหรือไม่

๒. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

ข้อพิจารณาและการวินิจฉัย

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีได้ ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเห็นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว”

ตามมาตรา ๒๖๔ ดังกล่าวมีประเด็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งเป็นกฎหมายสบัญญัตินั้นเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีดังกล่าวหรือไม่ คดีนี้พนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยในความผิดฐานมียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะ

โดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฯ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน ฯ และประมวลกฎหมายอาญา ฯ พระราชบัญญัติดังกล่าวและประมวลกฎหมายอาญาจึงเป็นกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดีนี้โดยตรง ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งว่าด้วยกระบวนการพิจารณาในศาลนั้น มีประเด็นว่าเป็นบทบัญญัติที่จะใช้บังคับแก่คดีนี้ด้วยหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า กระบวนการพิจารณาความอาญานั้นบัญญัติครอบคลุมอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของผู้เสียหาย ผู้ต้องหาและจำเลยเกี่ยวกับการกล่าวโทษ ร้องทุกข์ ตรวจค้น ยึด และจับกุม การสอบสวน การฟ้องคดี การต่อสู้คดี การอ้างและสืบพยานหลักฐานตลอดจนการรับฟังหลักฐาน การทำคำพิพากษา การอุทธรณ์และฎีกา ทุกขั้นตอนเบ็ดเสร็จ มาตรการต่าง ๆ ที่บัญญัติขึ้นเป็นคุณและโทษแก่ผู้เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี และมีผลต่อผลที่สุดแห่งคดีด้วย ดังนั้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น ถือได้ว่าเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดี

ประเด็นต่อมาคือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ดังกล่าวนี้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม หรือไม่ โดยมาตรา ๑๗๕ และมาตรา ๒๔๑ วรรคสาม บัญญัติว่า

มาตรา ๑๗๕ “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควร ศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” และมาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญบัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

พิจารณาแล้วเห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ให้สิทธิแก่ผู้เสียหายและจำเลยตั้งแต่เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีต่อศาล โดยจำกัดให้ตรวจหรือคัดสำเนาเฉพาะคำให้การของตนและเอกสารประกอบคำให้การของตนซึ่งพนักงานอัยการจะต้องเคารพต่อสิทธิตามรัฐธรรมนูญของผู้เสียหายหรือจำเลย

แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เป็นดุลพินิจของศาลที่จะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัย เมื่อโจทก์คือพนักงานอัยการสืบพยานเสร็จแล้ว อำนาจตามมาตรา ๑๗๕ นี้จึงเป็นอำนาจยิ่งกว่าสิทธิของผู้เสียหายหรือจำเลยเสียอีก เพราะสามารถเรียกสำนวนการสอบสวนทั้งสำนวนซึ่งมีเอกสารมากกว่าคำให้การของผู้เสียหายหรือจำเลยแล้วแต่กรณีเท่านั้น ทำให้ศาลสามารถตรวจสอบหาข้อเท็จจริงและพิจารณาวินิจฉัยคดีได้โดยยุติธรรม

แต่ชั้นตอนที่ศาลจะใช้อำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนมาประกอบการพิจารณาวินิจฉัยคดีนี้ต้องไม่ก่อนที่ โจทก์คือพนักงานอัยการจะสืบพยานเสร็จ ทั้งนี้เพราะระหว่างนั้น โจทก์คือพนักงานอัยการจำเป็นต้องใช้ เอกสารสำนวนในการสืบพยานของตน

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม บัญญัติไว้ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เสียหาย หรือจำเลยในการตรวจสอบคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของตนเพื่อประโยชน์ในการติดตาม และต่อสู้อคดี ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นอำนาจศาลที่จะเรียก สำนวนการสอบสวนทั้งหมดเพื่อประกอบการวินิจฉัยเพื่อความยุติธรรม สิทธิของจำเลยและดุลพินิจ ของศาลอยู่ในทิศทางเดียวกัน

ดังนั้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ มิได้ขัดหรือแย้ง กับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชาชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓
เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญาหมายเลขดำ
ที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑
วรรคสาม

ข้อเท็จจริง สรุปว่า พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม
เป็นจำเลยฐานความผิด มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน
เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะ
โดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓
จำเลยยื่นคำร้องขอหมายเรียกพยานเอกสารซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ ต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา
เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและต่อผู้คดีของจำเลย ศาลก็ได้ออกหมายเรียกให้ แต่โจทก์ไม่ยอมส่งเอกสาร
ต่อมาศาลก็ได้ออกหมายเรียกอีกครั้ง โจทก์ได้แถลงต่อศาลในวันที่ศาลออกนั่งพิจารณาว่า ตามที่จำเลย
ขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น โจทก์จำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี เพื่อซักถามพยานโจทก์
โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑
วรรคสาม ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาจะมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน
หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญ
มาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์
จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้ ต่อมาจำเลยได้โต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาล
ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ฯ

พิจารณาแล้ว ประเด็นที่จะต้องพิจารณามีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจที่จะพิจารณาวินิจฉัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่ และบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

ปัญหาในประเด็นแรก รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” ซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ ตามคำฟ้องของโจทก์ ได้แก่พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฯ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ฯ คำสั่งของคณะกรรมการปกครองแผ่นดิน ฯ และประมวลกฎหมายอาญา ฯ แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แม้จะมีใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีโดยตรงตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง แต่ก็เห็นว่าบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่จำเลยโต้แย้งมานั้น เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลซึ่งพิจารณาคดีนั้นจะต้องใช้ในกระบวนการพิจารณาเพื่อนำไปสู่การพิจารณาพิพากษาตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง ดังนั้น จึงเห็นว่า คดีนี้ศาลจังหวัดยะเชิงเตตราจำเป็นต้องใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ในการสั่งเกี่ยวกับเรื่องพยานหลักฐาน ก่อนที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาคดี บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว จึงอยู่ในความหมายของบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี อันศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ได้

ส่วนปัญหาที่ว่า จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนา คำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตนเมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” ซึ่งจะเห็นได้ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับพนักงานอัยการกับศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี และเพื่อมิให้การดำเนินคดีของพนักงานอัยการเสียหาย แต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม นั้น

เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือ เอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว โดยให้เป็นไปตามที่ กฎหมายบัญญัติ แต่ขณะนี้ยังไม่มีการบัญญัติกฎหมายดังกล่าวไว้ โจทก์จึงมิได้ปฏิบัติตามคำร้องขอ ของจำเลยที่ร้องขอต่อศาล ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงไม่ขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม

จึงวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่ขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

ข้อเท็จจริง

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของนายวันเพ็ญ กรเกษม จำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ ดังนี้

พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลยฐานความผิดมียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

ทนายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอหมายเรียกพยานเอกสาร อันได้แก่ คำให้การทั้งหมดของนายวันเพ็ญ กรเกษม และเอกสารประกอบคำให้การซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและต่อสู้คดีของจำเลย ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวในวันเดียวกัน แต่โจทก์ก็ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียก ทนายจำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสาร ตามบัญญัติระบุพยานของจำเลย ซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก และศาลได้มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงโจทก์ ให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวยังศาลเพื่อประกอบการพิจารณา โจทก์ได้แถลงต่อศาลว่า โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนา คำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดี

ต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้ ทนายจำเลยจึงได้ยื่นคำร้อง เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์ เป็นสิทธิของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตามโดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จำเลยจึงโต้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลส่ง ความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราเห็นว่า เรื่องที่โต้แย้งดังกล่าวเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงส่งความเห็นของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยมีว่า

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

ในการพิจารณาวินิจฉัยประเด็นดังกล่าว จึงต้องพิจารณาวินิจฉัยก่อนว่า กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ และศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่

กล่าวอีกนัยหนึ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีหรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องถูกพนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทราฟ้อง เป็นจำเลยฐานความผิดมียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะ โดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว ดังนั้น บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีนี้

จึงเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการกระทำผิดข้างต้น ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นการให้อำนาจศาลที่จะเรียกพยานเอกสารอันเป็นสำนวนสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้ เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ไม่ใช่เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่เป็นบทลงโทษตามฐานความผิดข้างต้น จึงไม่ใช่เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีโดยตรง

อย่างไรก็ตาม กรณีตามคำร้องนี้ ศาลเรียกพยานเอกสารจากโจทก์ แม้เป็นการเรียกตามคำร้องขอของจำเลย ไม่ใช่เป็นการเรียกตามมาตรา ๑๗๕ ดังกล่าว เมื่อพนักงานอัยการไม่ส่งพยานเอกสารตามที่ศาลมีหมายให้ส่งตามคำร้องของจำเลย อาจถือได้ว่า การส่งพยานเอกสารตามมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อาจมีผลต่อการพิจารณาคดีได้

ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงถือว่า กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ประเด็นต่อไปที่จะต้องวินิจฉัยมีว่า มาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ให้สิทธิแก่ผู้เสียหายหรือจำเลยที่จะขอตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ส่วนมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นบทบัญญัติให้อำนาจศาลที่จะเรียกสำนวนสอบสวนจากพนักงานอัยการเมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว มาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงมีเนื้อหาสาระที่ไม่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม แต่อย่างใด ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ดังกล่าว จึงไม่อาจที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ได้

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่)

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

ข้อเท็จจริงเรื่องนี้พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นโจทก์ฟ้อง นายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลย ฐานกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบทหลายกรรมต่างกัน ข้อหาฆ่าคนตายโดยเจตนา มีอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน ไว้ในครอบครองโดยมิได้รับใบอนุญาต และพาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุสมควร และมีได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรารับคำฟ้องและเริ่มกระบวนการพิจารณาดังแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ต่อมาวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ จำเลยขอเรียกคำให้การทั้งหมดที่เคยให้การไว้กับพนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อใช้เป็นพยานต่อสู้คดี โดยจำเลยขอใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม

การนัดสืบพยานโจทก์ ในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ โจทก์แถลงเรื่องที่จำเลยขอให้ศาลมีหมายเรียกคำให้การของจำเลย และเอกสารประกอบคำให้การของจำเลย โดยโจทก์แจ้งว่ามีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดีนี้ใช้ซักถามพยานโจทก์ ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ให้อำนาจไว้ ส่วนกรณีจำเลยขอใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ซึ่งผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว แม้รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นสิทธิของจำเลย แต่มีเงื่อนไขว่าต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่โจทก์เห็นว่าปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ได้

ข้อสังเกตเกี่ยวกับเหตุผลของโจทก์ที่ไม่ส่งคำให้การของจำเลยและเอกสารประกอบคำให้การตามหมายเรียกของศาล โดยอาศัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เพราะโจทก์จำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดีซักถามพยาน เป็นบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งให้อำนาจศาลเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้ เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้วข้อเท็จจริงในขณะที่จำเลยขอคำให้การของจำเลย โจทก์ยังสืบพยานของโจทก์ไม่เสร็จ การอ้างเหตุผลไม่ส่งสำเนาเอกสารคำให้การของจำเลย จึงไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง นอกจากนั้น ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จำเลยมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตนได้ แต่พนักงานอัยการกลับอ้างเหตุผลว่ายังไม่มีกฎหมายบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ในทางปฏิบัติบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ระบุว่า ตามที่กฎหมายบัญญัติ หากยังไม่มีกรรณการกฎหมายขึ้นใช้บังคับอาจอนุโลมระเบียบปฏิบัติราชการ เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัตินั้นๆ ได้ ทั้งนี้ การคัดสำเนาคำให้การของจำเลย และเอกสารประกอบคำให้การของจำเลย จะช่วยให้การดำเนินคดีอาญาเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคแรก ที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยย่อมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม”

การนัดสืบพยานโจทก์ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ โจทก์นัดพยานปากแรกเข้าเบิกความ ต่อจากวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ จนจบคำเบิกความ และโจทก์แถลงว่า ยังตั้งใจสืบพยานโจทก์อีก จำเลยจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว โดยจำเลยโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ขอให้ศาลส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราได้พิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และเหตุผลของพนักงานอัยการที่ไม่ส่งเอกสารให้จำเลย เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ และต้องใช้สำนวนการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัย และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความชั่วคราว

การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาในลำดับแรกคือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคแรก บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๔๓ และที่ ๓๔ - ๕๓/๒๕๔๓ ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลซึ่งพิจารณาคดีนั้น จะต้องใช้ในกระบวนการพิจารณาเพื่อนำไปสู่การพิจารณาพิพากษาแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวจึงพออนุโลมได้ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไป คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยย่อมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม

ในชั้นสอบสวน ผู้ต้องหามีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้มีส่วนได้เสียย่อมมีสิทธิขอทราบสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งคดี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

โดยที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ ดังกล่าว เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิจำเลยในคดีอาญา เพื่อให้การสอบสวนหรือการพิจารณาคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม และมาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ให้จำเลยมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว แต่การปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ให้ศาลใช้ดุลพินิจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเพื่อประกอบการวินิจฉัยเมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว บทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงไม่มีประเด็นที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ที่ให้สิทธิจำเลยขอสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แต่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงมีเหตุผลที่ไม่สามารถปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ได้ ซึ่งเหตุผลที่โจทก์อ้างเป็นเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม มิใช่เหตุผลที่เกิดจากบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ดังนั้น เมื่อพิจารณาทบทวนบทบัญญัติของกฎหมายและเหตุผลซึ่งจำเลยเห็นว่าขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ และเหตุผลของโจทก์ที่ไม่ดำเนินการตามที่จำเลยขอแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นขั้นตอนการปฏิบัติของศาลเพื่อใช้สำนวนการสอบสวนของพนักงานอัยการ เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว และเป็นคนละกรณีกับการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ซึ่งให้สิทธิจำเลยคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่มีข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม

นายสุธี สุทธิสมบุรณ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุรธรรม สุวรรณเวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่)

สรุปข้อเท็จจริง

๑. ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ ดังนี้

๑) พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลยฐานความผิด มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะ โดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

๒) ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ทนายจำเลยยื่นต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ขอหมายเรียกพยานเอกสาร (คำให้การทั้งหมดของนายวันเพ็ญ กรเกษม และเอกสารประกอบคำให้การ) ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาและต่อสู้คดีของจำเลย ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวให้ในวันเดียวกัน ปรากฏว่าโจทก์ไม่ส่งเอกสารตามหมายเรียก ทนายจำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่ง เพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสาร ตามบัญชีระบุพยานของจำเลย ซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก เพื่อจำเลยจะได้นำมาประกอบการต่อสู้คดี และศาลก็ได้มีหมายเรียกพยานเอกสารถึงโจทก์ ให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวยังศาลเพื่อประกอบการพิจารณา

๓) ในวันออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ โจทก์แถลงว่า ตามที่ทนายจำเลยขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี

เพื่อซักถามพยานโจทก์ โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ และแม้ว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตนเมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้

๔) ต่อมาในวันออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ นายจำเลยได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรื้อการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว เนื่องจากจำเลยเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์เป็นสิทธิของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตาม โดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จำเลยจึงโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

๕) ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐

ข้อวินิจฉัย

๑. ประเด็นที่ว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จำเลยได้โต้แย้งมายังศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๖๔ ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จะมีใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีโดยตรงตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง แต่เห็นว่า เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลซึ่งพิจารณาคดีนั้นจะต้องใช้ในกระบวนการพิจารณาเพื่อนำไปสู่การพิพากษาตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

๒. ประเด็นต่อมา คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

ตามคำร้องของจำเลย อ้างว่า โจทก์ (ในที่นี้ คือพนักงานอัยการ) อ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ที่บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” เมื่อพิจารณา

ประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ที่บัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” แต่ยังไม่มีความหมายโดยปริยายที่โจทก์จึงไม่ปฏิบัติตามคำร้องขอของจำเลยที่ร้องขอต่อศาล อันเป็นเหตุให้จำเลยเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม นั้น ในประเด็นนี้มีความเห็นว่า

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับพนักงานอัยการกับศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ซึ่งศาลจะเรียกสำนวนการสอบสวนมาเพื่อประโยชน์ของศาลในการวินิจฉัยก็ได้ ซึ่งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ได้คำนึงถึงการคุ้มครองการดำเนินคดีของพนักงานอัยการมิให้เสียหายด้วย ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว โดยให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

พิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการ และถือว่าเป็นดุลยพินิจของศาลไม่เกี่ยวกับบทบัญญัติที่ใช้อำนาจบังคับคดี ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การ หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน ซึ่งเป็นคนละส่วนที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม

ด้วยเหตุดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑
วรรคสาม หรือไม่

ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำร้องของนายวันเพ็ญ กรเกษม ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องผู้ร้อง เป็นจำเลยฐาน มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และมีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุ อันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราออกหมายเรียกพยานเอกสาร ซึ่งอยู่ในความครอบครอง ของโจทก์ เพื่อประกอบการต่อสู้คดีของผู้ร้อง ศาลออกหมายเรียกให้โจทก์ส่งเอกสารตามขอแต่โจทก์ ไม่ส่ง โดยให้เหตุผลว่า โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารดังกล่าว เพื่อซักถามพยานโจทก์ โดยอาศัย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญ มาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์ จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้

ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทราว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบ คำให้การของผู้ร้องจากโจทก์ เป็นสิทธิของผู้ร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ ไม่ปฏิบัติตาม โดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ผู้ร้อง จึงโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

พิจารณาแล้ว ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ซึ่งมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีได้ ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” ผู้ร้องโต้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จึงมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งผู้ร้องโต้แย้งว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้น เป็น “บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี” หรือไม่ เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า หากศาลหรือคู่ความเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดีนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญให้เสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ดังนั้น หากมาตรา ๑๗๕ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีที่ผู้ร้องถูกพนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทราฟ้องเป็นจำเลย คำร้องของผู้ร้องก็ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญไม่สามารถจะรับคำร้องไว้พิจารณาได้

พิจารณาแล้ว ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจศาลเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาประกอบการพิจารณาได้ ถือว่าสำนวนการสอบสวนดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานสำคัญในคดีที่ศาลจะต้องใช้ในการพิจารณาและพิพากษาเพื่อให้คำพิพากษานั้นเป็นไปอย่างถูกต้องรอบคอบและเป็นธรรม ดังนั้น แม้โจทก์จะฟ้องขอให้ลงโทษผู้ร้องตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฯ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน ฯ และประมวลกฎหมายอาญา และมาตรา ๑๗๕ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะไม่ใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลใช้ลงโทษผู้ร้องตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้องก็ตาม แต่ก็ยังเป็นบทบัญญัติซึ่งให้อำนาจศาลเรียกเอกสารซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพยานหลักฐานที่จะพิสูจน์ว่าผู้ร้องได้กระทำความผิดตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ จึงถือได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่ศาลต้องใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อนำไปสู่การพิจารณาพิพากษาตามฐานความผิดที่โจทก์ฟ้อง ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงเป็น “บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี” ตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญจึงต้องรับคำร้องของผู้ร้องในคดีนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตนเมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” จะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องระหว่างพนักงานอัยการกับศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี กล่าวคือ เมื่อสืบพยานฝ่ายโจทก์เสร็จแล้วศาลจะเรียกสำนวนการสอบสวนทั้งหมดจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของผู้เสียหายหรือจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนหรือเอกสารที่ตนส่งต่อพนักงานสอบสวนเมื่อพนักงานอัยการได้ฟ้องคดีต่อศาลแล้ว กล่าวโดยสรุปคือ ขณะจำเลยถูกดำเนินคดีในศาล จำเลยมีสิทธิที่จะขอดูหรือคัดสำเนาเฉพาะคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือขอดูหรือคัดเอกสารที่ตนส่งในชั้นสอบสวนจากพนักงานอัยการได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และเมื่อสืบพยานโจทก์เสร็จแล้ว ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานอัยการส่งสำนวนการสอบสวนทั้งหมดต่อศาลได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จะเห็นได้ว่าตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จำเลยมีสิทธิตรวจหรือคัดเฉพาะคำให้การและเอกสารของตนที่ส่งต่อพนักงานสอบสวนในชั้นสอบสวนเท่านั้น ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ นั้น เมื่อสืบพยานโจทก์เสร็จแล้วศาลเท่านั้นที่มีอำนาจเรียกให้พนักงานอัยการส่งสำนวนการสอบสวนทั้งหมดต่อศาลได้ ดังนั้น ทั้งสองมาตรามีได้ขัดหรือแย้งต่อกันแต่อย่างใดเพราะเป็นคนละกรณีกันและไม่มีข้อความใดที่จะทำให้ทั้งสองมาตราขัดหรือแย้งต่อกันได้ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ก็มีได้บัญญัติว่า “ก่อนโจทก์สืบพยานเสร็จ ห้ามมิให้ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน” อันจะเป็นเหตุให้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัครโรจน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

ด้วยศาลจังหวัดฉะเชิงเทราได้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

สรุปข้อเท็จจริง ได้ความดังนี้

พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม เป็นจำเลย ในฐานะความผิด มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้านและทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควร และไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว ซึ่งศาลได้รับฟ้องไว้เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ต่อมาทนายจำเลยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขอหมายเรียกพยานเอกสาร คือ คำให้การทั้งหมดของนายวันเพ็ญ กรเกษม และเอกสารประกอบคำให้การ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและต่อสู้คดีของจำเลย และศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวในวันเดียวกัน แต่โจทก์ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียก ทนายความจำเลยจึงยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่งเพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีระบุพยานของจำเลย ซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก เพื่อใช้ประกอบในการต่อสู้คดี และศาลได้หมายเรียกพยานเอกสารถึงโจทก์ให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวให้ศาลเพื่อประกอบการพิจารณา

ในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันที่ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราออกนั่งพิจารณาคดี โจทก์แถลงต่อศาลว่า ตามที่ทนายจำเลยขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารนั้น โจทก์ไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้ เนื่องจากโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี เพื่อซักถามพยานโจทก์ ตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนา

คำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติกำหนดรายละเอียดในเรื่องดังกล่าว

ต่อมาในวันที่ศาลออกนั่งพิจารณาคดี เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ นายจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และขอให้ศาลส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า มาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๕๑ วรรคสาม แห่งรัฐธรรมนูญ เนื่องจากจำเลยเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์เป็นสิทธิของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตาม โดยอ้างว่ามีอำนาจตามมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และจำเลยมีสิทธิตามรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังกล่าวจึงใช้บังคับไม่ได้ เพราะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

ในเรื่องนี้มีข้อพิจารณาเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้วินิจฉัย เนื่องจากมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๖๔ แห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

มาตรา ๒๖๔ แห่งรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

คำว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายในมาตรา ๒๖๔ แห่งรัฐธรรมนูญนั้นมีความหมายถึงกฎหมายใดๆ ที่ศาลต้องนำไปใช้ในการตัดสินคดี หากไม่ใช้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวจะทำให้ผลของคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไปหรือเป็นบทบัญญัติที่ศาลจะต้องใช้บังคับแก่คดีก่อนที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาคดี ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้ายต่อคู่ความก็ได้ จึงมิได้มีความหมายเฉพาะกฎหมายสารบัญญัติ ซึ่งเป็นข้อความที่ศาลจะนำไปใช้บังคับแก่คดีที่ศาลกำลังพิจารณา ซึ่งจะมีผลของการวินิจฉัยออกมาเป็นคำพิพากษาหรือคำสั่งและผูกพันคู่ความในคดีต่อไป เช่น พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ และมาตรา ๑๐๒ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๔ พระราชบัญญัติอาวุธรูป เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗ มาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๒ ทวิ ฯลฯ เท่านั้น แต่หมายความรวมถึงบทบัญญัติของกฎหมายวิธีสบัญญัติ คือ กฎหมายที่ใช้บังคับกับวิธีพิจารณา ด้วยเพราะบทบัญญัติของกฎหมายวิธีพิจารณาที่คู่ความฝ่ายหนึ่งกล่าวอ้างว่าต้องใช้บังคับในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่ง ได้แย้งว่าไม่ใช้บังคับก็เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับคดีเช่นเดียวกับบทบัญญัติในกฎหมายสารบัญญัติ และในการพิจารณาคดีอาญา ศาลก็ต้องใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการ พิจารณาคดีด้วย

หากตีความว่ากฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีมีความหมายเฉพาะกฎหมายสารบัญญัติ ทั้งที่ไม่มีคำนิยาม ที่ชัดเจนและแสดงเช่นนั้น ย่อมเป็นการตีความที่แคบเกินไป และการตีความในลักษณะที่แคบเกินไป ดังกล่าวย่อมไม่เป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ทั้งที่เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับ ปัจจุบันมีวัตถุประสงค์ที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และมาตรา ๒๖๔ ก็มีวัตถุประสงค์ ดังกล่าวนี้ที่ให้สิทธิประชาชนที่จะโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญโดยใช้สิทธิ ได้แย้งต่อศาลในคดีที่ตนเป็นคู่ความได้

นอกจากนั้นศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยว่ากฎหมายที่ใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ นั้นหมายความรวมถึงบทบัญญัติของกฎหมายวิธีสบัญญัติด้วย กล่าวคือคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๓ ซึ่งวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับ แก่คดี และคำวินิจฉัยที่ ๓๔ - ๕๓/๒๕๕๓ ซึ่งวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่งเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับแก่คดีเช่นกัน

ดังนั้น ผู้ทำคำวินิจฉัยจึงเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยได้ เนื่องจากมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นบทบัญญัติที่ศาลจังหวัด ฉะเชิงเทรา จะต้องใช้บังคับแก่คดีนี้ก่อนที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาคดี

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไป คือ มาตรา ๑๗๕ แห่งกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จัดหรือแย้งต่อมาตรา ๒๕๑ วรรคสาม แห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ตามคำร้องของจำเลยที่อ้างว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญาที่โจทก์อ้างซึ่งมีใจความว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียก สำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้” มีความขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิ ตรวจสอบหรือคัดค้านคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงาน

อัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” นั้น พิจารณาแล้วเห็นได้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่ศาลเป็นผู้เรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาประกอบการวินิจฉัยหลังจากที่พนักงานอัยการสืบพยานแล้ว โดยจะไม่เรียกก่อนที่พนักงานอัยการจะดำเนินการสืบพยานเสร็จสิ้น ซึ่งเป็นการคุ้มครองกระบวนการพิจารณาของพนักงานอัยการไม่ให้อายุต้องเสื่อมเสียหรือเสียหายจากการที่จะมีบุคคลใดล่วงรู้สำนวนของพนักงานอัยการก่อนการดำเนินการให้เสร็จสิ้น เพราะมิฉะนั้นจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพได้ แต่ถ้าพนักงานอัยการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วย่อมไม่เสียหายแก่คดีและการปฏิบัติงานของพนักงานอัยการหากศาลจะเรียกสำนวนจากพนักงานอัยการมาพิจารณาเพื่อความชัดเจนในการวินิจฉัยคดีของศาลได้ ส่วนมาตรา ๒๔๑ วรรคสาม แห่งรัฐธรรมนูญนั้น เป็นเรื่องการรับรองสิทธิของจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตนเอง ซึ่งเป็นเรื่องพยานหลักฐานของจำเลยอันทำให้จำเลยต้องมีสิทธิที่จะดำเนินการได้ และจำเลยอาจขอเอกสารดังกล่าวในชั้นใด ๆ ก็ได้ เพราะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่สำคัญของจำเลยในคดีอาญาและแม้มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม จะกำหนดว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ก็เป็นเพียงเรื่องกำหนดรายละเอียดซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการใช้สิทธิดังกล่าวเท่านั้น ดังนั้น แม้ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติกำหนดรายละเอียดในการใช้สิทธิดังกล่าวของจำเลยก็ไม่เป็นการขัดขวางไม่ให้จำเลยใช้สิทธิดังกล่าวได้

พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับระหว่างศาลกับพนักงานอัยการที่ศาลเรียกสำนวนการสอบสวนของพนักงานอัยการมาดูและจะดำเนินการเมื่อพนักงานอัยการทำหน้าที่สืบพยานเสร็จสิ้นแล้ว แต่มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นบทบัญญัติรับรองสิทธิของจำเลยในการตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนเองในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตนเองซึ่งอาจดำเนินการในขณะใดก็ได้ ดังนั้น บทบัญญัติทั้งสองดังกล่าวจึงเป็นคนละกรณีกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ มิได้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อมร รัชชานนท์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่)

สรุปความเป็นมา

๑. พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา (โจทก์) ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม (จำเลย) เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ว่า จำเลยได้กระทำความผิดต่อกฎหมายดังนี้

(๑) มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๒๘ หลายมาตรา

(๒) มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต

(๓) พาอาวุธปืนติดตัวในหมู่บ้านและทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม และประมวลกฎหมายอาญาหลายมาตรา

๒. นายพงษ์สวรรค์ สถาธรรม ทนายจำเลย ยื่นคำร้องลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ขอหมายเรียกพยานเอกสารตามบัญชีระบุพยานจำเลย ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ อันดับ ๒ (คำให้การทั้งหมดของนายวันเพ็ญ กรเกษม จำเลย และเอกสารประกอบคำให้การ) ซึ่งอยู่ที่สำนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยจำเลยใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เพื่อนำมาประกอบการต่อสู้คดี

๓. ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ออกหมายเรียกพยานเอกสารถึงพนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ให้ส่งเอกสารดังกล่าวไปยังศาลจังหวัดฉะเชิงเทราก่อนวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓

๔. วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ นายกนก ชะอุ่ม ทนายจำเลย ยื่นคำร้องขอหมายเรียกพยานเอกสารเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ อันดับ ๒ อีกครั้งหนึ่ง

๕. ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ออกหมายเรียกพยานเอกสารถึงพนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ให้ส่งเอกสารดังกล่าวไปยังศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา

๖. จากรายงานกระบวนการพิจารณาของศาล เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ ปรากฏว่า โจทก์นำพยานมาเบิกความ แต่ยังไม่จบคำถามค้านของทนายจำเลย ทนายจำเลยก็ขอเลื่อนไปถามค้านพยานปากนี้ต่อหน้า ศาลสอบโจทก์แล้วแถลงไม่ค้าน ส่วนในกรณีที่ทนายจำเลยขอให้ศาลมีหมายเรียกคำให้การของจำเลยและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยนั้น โจทก์แถลงว่า โจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดีนี้ใช้ซักถามพยานโจทก์ และโดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้อำนาจรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม บัญญัติไว้ว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่กฎหมายมาตราดังกล่าวได้บัญญัติไว้ว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถที่จะดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้

๗. จากรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ปรากฏว่า ทนายจำเลยยื่นคำร้องขอให้ศาลรอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว ทั้งนี้เนื่องจากจำเลยได้ขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากพนักงานอัยการโจทก์แล้ว แต่พนักงานอัยการโจทก์ไม่ปฏิบัติตามโดยให้เหตุผลตามที่ศาลได้บันทึกไว้ในรายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ จำเลยเห็นว่าเป็นสิทธิของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม จึงขอให้ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม หรือไม่

๘. ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราจึงส่งคำร้องมายังศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔ และศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และมีมติรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ประเด็นที่ต้องพิจารณา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม หรือไม่

บทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๑) มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาขอมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

๒) มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีได้ ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

ข้อพิจารณา

๑. เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม ให้สิทธิผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาที่จะตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตนเท่านั้น จะขอคำให้การของฝ่ายโจทก์ไม่ได้

๒. ประเด็นที่พนักงานอัยการโต้แย้งว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม กำหนดเงื่อนไขไว้ว่า การใช้สิทธินี้ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ เมื่อยังไม่มีกฎหมายบัญญัติพนักงานอัยการก็ไม่อาจส่งพยานหลักฐานต่างๆ ให้ได้ ข้อนี้พิจารณาว่า การจะมีกฎหมายหรือไม่มีกฎหมายบัญญัติก็ไม่สำคัญ เพราะผู้เสียหาย หรือจำเลยมีสิทธินี้โดยสมบูรณ์ ศาลหรือพนักงานอัยการต้องยอมให้ตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การหรือเอกสารในฝ่ายผู้เสียหาย หรือจำเลยได้ ไม่ต้องมีขั้นตอน หรือข้อจำกัดใดๆ อีก ถึงจะมีกฎหมายมากำหนดเงื่อนไขๆ นั้น ก็ไม่อาจขัดกับสาระสำคัญของสิทธิที่ได้ตามที่จำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ทั้งรัฐธรรมนูญก็ประกาศใช้มากกว่า ๕ ปี แล้วรัฐบาลและรัฐสภาก็ยังมิได้ตรากฎหมายกำหนดเงื่อนไขใดๆ มาประกอบมาตรานี้ ก็แสดงว่ามาตรานี้ไม่มีปัญหาที่พนักงานอัยการจะส่งเอกสารให้แก่จำเลยเมื่อจำเลยร้องขอ ถึงอย่างไรกฎหมายก็จะขัดต่อรัฐธรรมนูญไม่ได้ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖

๓. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติว่าด้วยวิธีการที่ศาลจะใช้พิจารณาคดีไม่ใช่กฎหมายสารบัญญัติที่จะใช้บังคับแก่คดี จึงอาจพิจารณาได้ว่า จำเลยในคดีถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดตามกฎหมายยาเสพติดให้โทษ กฎหมายอาวุธปืน และกฎหมายอาญา บทบัญญัติที่จะใช้บังคับแก่คดีนี้จึงต้องเป็นเพียงกฎหมาย ๓ ประเภทนี้เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ศาลเองก็ต้องใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตราต่างๆ รวมทั้งมาตรา ๑๗๕ ในการจะพิจารณาพิพากษาคดีด้วย

นอกจากนี้ บททั่วไปของหมวดศาลในรัฐธรรมนูญได้รับรองสิทธิของบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการวิธีจับกุมคุมขังและกระบวนการพิจารณาหลายมาตรา ดังนั้นอาจมีกฎหมายวิธีพิจารณาบางมาตราที่อาจขัดกับรัฐธรรมนูญได้ จึงเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาทั้งกฎหมายสารบัญญัติและกฎหมายวิธีสบัญญัติด้วย

๔. มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญตราขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิของฝ่ายผู้เสียหายหรือจำเลยที่จะรับทราบคำให้การในชั้นสอบสวน หรือเอกสารของฝ่ายตน หลังจากที่พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ซึ่งตามปกติเป็นขั้นตอนก่อนที่โจทก์จะสืบพยาน แต่ผู้เสียหายหรือจำเลยจะขอตรวจหรือคัดสำเนาเมื่อใดก็ได้ภายหลังที่พนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ส่วนมาตรา ๑๗๕ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจศาลเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการได้ก็ต่อเมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ซึ่งเป็นขั้นตอนถัดมา และการเรียกนี้ก็เพื่อให้ศาลใช้ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของศาลเอง ไม่ใช่เรียกมาเพื่อประโยชน์ต่อฝ่ายผู้เสียหายหรือจำเลย

๕. คำร้องนี้เป็นการอ้างขอใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสารบัญญัติมาปนกับกฎหมายวิธีสบัญญัติของศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ซึ่งการการพิสูจน์ตกแก่ฝ่ายโจทก์ โดยโจทก์แถลงเปิดคดีและสืบพยานโจทก์จนเสร็จก่อน ต่อจากนั้นจำเลยจึงมีอำนาจเปิดคดีโดยแถลงข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย หลักฐานที่จะนำสืบเสร็จแล้ว จึงนำพยานเข้าสืบได้

คำวินิจฉัย

เมื่อคำร้องของจำเลยขาดเหตุผลเมื่ออ้างบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาขัดกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นสารบัญญัติในเรื่องที่ไม่ตรงกัน และเป็นการอ้างเพื่อขอใช้สิทธิผิดขั้นตอน จึงเห็นว่า มาตรา ๑๗๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่มีประเด็นใดที่จะขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ วรรคสาม จึงให้ยกคำร้อง

ศาสตราจารย์ ดร.อมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่)

ข้อเท็จจริงได้ความว่า พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม ผู้ร้อง เป็นจำเลยฐานความผิด มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้าน และทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ทนายผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ขอหมายเรียก พยานเอกสาร (คำให้การทั้งหมดของผู้ร้อง และเอกสารประกอบคำให้การ) ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและต่อสู้คดีของผู้ร้อง ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าว ในวันเดียวกัน ปรากฏว่าโจทก์ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียก ทนายผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสาร ตามบัญชีระบุพยานของผู้ร้อง ซึ่งอยู่ในความครอบครองของคุณคน ภายนอกอีกครั้งหนึ่ง ศาลได้ออกหมายเรียกพยานเอกสารตามคำขอของผู้ร้อง แต่โจทก์ไม่ส่งเอกสารตามที่ศาลได้ออกหมายเรียก อ้างว่าโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี เพื่อซักถามพยาน โจทก์โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนา คำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตนได้ เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ศาลได้ออกนั่งพิจารณาคดี ทนายผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว เนื่องจากจำเลยเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์ เป็นสิทธิของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตาม โดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๗๕ ผู้ร้องจึงโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา พิจารณาแล้วเห็นว่า คำโต้แย้งของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงส่งคำโต้แย้งเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

มีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติให้อำนาจศาลเมื่อสืบพยานเสร็จที่จะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเพื่อประกอบการวินิจฉัยคดี เป็นเรื่องระหว่างศาลกับพนักงานอัยการ ซึ่งถ้าศาลเห็นสมควรก็สามารถเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาประกอบการพิจารณาวินิจฉัยได้ สำหรับกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีในการที่จะตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อคดีนั้นพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว เป็นเรื่องสิทธิของผู้ร้องระหว่างผู้ร้องกับพนักงานอัยการ เป็นกรณีที่แตกต่างกันไปจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงเป็นคนละเรื่องและคนละกรณีกัน และการที่ผู้ร้องจะใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่กรณีนี้ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติรายละเอียดถึงสิทธิของผู้ร้องว่าจะตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตนอย่างไร เมื่อใด ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ